

10.12.2014

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä metropolihallintoa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallitus linjasi 29.8.2013 rakennepoliittisessa ohjelmassaan, että metropolialueen kilpailukyky varmistetaan, estetään segregatiota sekä tehostetaan maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelua ja toteutusta edistämällä alueen kuntaliitoksia ja kokoamalla sen tueksi metropolihallinto, jonka ylin päättävä toimielin on vaaleilla valittu valtuusto.

Valtiovarainministeriö asetti 4.10.2013 hallituksen rakennepoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti työryhmän valmistelemaan metropolihallintoa koskevaa lainsäädäntöä. Työryhmän tehtävänä oli muun muassa valmistella ehdotus metropolihallinnon hallintomalliksi, rahoituksen ja päätöksenteon järjestämiseksi, metropolihallinnon alueelliseksi toimivallaksi sekä valmistella ehdotus niistä tehtävistä, joita metropolihallinto hoitaisi. Työryhmän tuli toimeksiantonsa mukaisesti valmistella ehdotuksista väliraportti 31.3.2014 mennessä sekä loppuraportti hallituksen esityksen muodossa 15.9.2014 mennessä.

Työryhmän väliraportti julkaistiin 1.4.2014. Väliraportti sisälsi työryhmän kartoittamat mahdollisuudet sekä alustavat ehdotukset metropolihallinnon perustamiseksi. Kunnilta ja muilta asianosaisilta tahoilta pyydettiin lausuntoa työryhmän väliraportista 4.7.2014 mennessä. Yhteenvedo väliraportista saaduista lausunnoista julkaistiin 15.8.2014.

Väliraportista saatuihin lausuntoihin perustuen hallitus linjasi 28.8.2014 budjettiriihen yhteydessä, että metropolialueelle perustetaan metropolihallinto erityisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen ongelmien ratkaisemiseksi. Metropolihallinto käynnistyy vuoden 2017 kuntavaalien yhteydessä. Metropolihallinto muodostetaan metropolialueen MAL-sopimuskuntien varaan, jolloin metropolihallinnossa ovat mukana Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Sipoo, Kerava, Tuusula, Järvenpää, Kirkkonummi, Vihti, Nurmijärvi, Mäntsälä, Hyvinkää sekä Pornainen. Näiden lisäksi Porvoo ja Lohja voivat halutessaan liittyä metropolihallintoon.

Metropolihallinnon tehtäväksi tulee metropolikaavan laatiminen ja sen toimeenpanon varmistaminen sekä seuraavat julkishallinnon tehtävät: joukkoliikenteen suunnittelu ja hoitaminen (HSL), HSY:n ympäristöasiat sekä Uudenmaan liitolta siirtyviä tehtäviä. Toimivan asuntopolitiikan toteutumisesta ja metropolihallinnon muista tehtävistä sovitetaan lainvalmistelun jatkotyössä. Metropolihallinnolle turvataan kunnista riippumaton rahoitusratkaisu nykyisten kuntayhtymien tuloilla, valtionosuuksilla ja valmistelussa tarkentuvalla rahoitusratkaisulla. Metropolihallinnolle ei tule omaa verotusoikeutta. Metropolihallinnolle tulee vaaleilla valittava valtuusto, jonka vaalitavassa huomioidaan alueellinen ja puoluepoliittinen edustavuus.

Metropolihallintoa koskevaa lainsäädäntöä valmistelevan työryhmän toimikauden päättymisen 15.9.2014 jälkeen luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu ministeriöiden virkamiesten yhteistyönä. Vaalijärjestelmävaihtoehtoa ovat työstäneet puolueiden puoluksihteerit. Hallituksen esitystä ei ole vielä poliittisella tasolla lopullisesti linjattu. Luonnos hallituksen esitykseksi on esityksen vaikutusten arvioinnin osalta vielä puutteellinen, ja esitystä tullaan täydentämään lausuntojen perusteella.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa metropolihallintoa koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta sekä siihen liittyvästä valtioneuvoston asetuksesta koskien metropolihallinnon valtionavustuksia. Hallituksen esitysluonnos on vielä tässä vaiheessa virkamiesesitys.

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti alla olevista kysymyksistä.

Lausuntoa antavia tahoja pyydetään arvioimaan hallituksen esityksen luonnosta oman kunnan/organisaation näkökulman ohella metropolialueen kokonaisuuden näkökulmasta käsin.

Kunnat voivat toimittaa oman lausuntonsa ohella myös haluamiensa kuntien kanssa yhteisen lausunnon.

1. Lausunnonantajaa pyydetään lausumaan seuraavista metropolihallintolakiin (lakiehdotus 1) liittyvistä kysymyksistä:

- 1a. Metropolihallinnon perustamisen tarkoitus ja tavoitteet
- 1b. Metropolihallinto ja sen jäsenkunnat (2 - 3 §)
- 1c. Metropolihallinnon toimiala ja metropolihallinnolle siirrettävät tehtävät (4 § sekä esitykseen sisältyvät lakiehdotukset 2-20)
- 1d. Metropolivaltuusto (5 §)
- 1e. Metropolivaalit (7 - 13 §)
- 1f. Aasukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (14 - 16 §)
- 1g. Metropolisopimus (17 §)
- 1h. Kuntien maksuosuuksien määräytyminen ja valtion rahoitus metropolihallinnolle (18 - 19 § sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi metropolihallinnon valtionavustuksista)
- 1i. Metropolihallinnon toiminnan käynnistäminen (22 §)
- 1j. Perussopimus (23 §)
- 1k. Ensimmäisen metropolivaalit (24 §)
- 1l. Metropolihallinnon järjestäytyminen (25 §)
- 1m. Metropolialueen laajentaminen (26 §)
- 1n. Voimassa olevat viranomaisluvut, vireillä olevat asiat sekä voimassa olevat sopimukset ja sitoumukset (27 - 29 §)
- 1o. Henkilöstö (30 §)
- 1p. Lain vaikutukset

2. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseen (lakiehdotus 16) liittyen lausunnonantajaa pyydetään erityisesti arvioimaan:

- 2a. Metropolikaavan ohjaus- ja oikeusvaikutuksia osana kaavajärjestelmää
- 2b. Metropolikaavan muodostumista kahdesta osasta, suunnitelmaosasta ja toimeenpano-osasta, sekä metropolisopimuksen sisältöä ja suhdetta metropolikaavaan
- 2c. Metropolialueen osoittamista suunnittelutarvealueeksi ja suunnittelutarveasioiden siirtoa metropolihallinnolle

3. Muihin lakiehdotuksiin (lakiehdotukset 2 - 15 ja 17 - 20) liittyvät asiat

4. Lausunnonantajan esille ottamat muut kysymykset ja asiat

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään **4. helmikuuta 2015** klo 16 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.

Päivi Laajala
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Lisätietojen antajat

Päivi Laajala, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 026, etunimi.sukunimi@vm.fi
Inga Nyholm, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 042, etunimi.sukunimi@vm.fi
Ilkka Turunen, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 097, etunimi.sukunimi@vm.fi
Teemu Eriksson, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 177, etunimi.sukunimi@vm.fi
Pekka Normo, ympäristöministeriö, p. 0295 250 204, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi
Maija Neva, ympäristöministeriö, p. 0295 250 193, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Lisätietoja: www.vm.fi/metropolipolitiikka

Liitteet

- Liite 1. Luonnos (10.12.2014) hallituksen esitykseksi metropolihallintoa koskevaksi lain-säädännöksi
- Liite 2. Luonnos (10.12.2014) valtioneuvoston asetukseksi metropolihallinnon valtion-avustuksista
- Liite 3. Utkast (10.12.2014) till propositionens huvudsakliga innehåll, målsättning och de viktigaste förslagen samt lagförslag
- Liite 4. Utkast (10.12.2014) till statsrådets förordning om metropolförvaltningens stats-bidrag

Jakelu

Askolan kunta
Espoon kaupunki
Hangon kaupunki
Helsingin kaupunki
Hyvinkään kaupunki
Inkoon kunta
Järvenpään kaupunki
Karkkilan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Keravan kaupunki
Kirkkonummen kunta
Lahden kaupunki
Lapinjärven kunta
Lohjan kaupunki
Loviisan kaupunki
Mäntsälän kunta
Myrskylän kunta
Nurmijärven kunta
Orimattilan kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki
Pukkilan kunta
Raaseporin kaupunki
Sipoon kunta
Siuntion kunta
Tuusulan kunta
Vantaan kaupunki
Vihdin kunta
Riihimäen kaupunki
Lopen kunta
Hausjärven kunta
KUUMA-seutu

Suomen Kuntaliitto
Valtioneuvoston kanslia
Ulkoasiainministeriö
Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriön budjettiosasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Ympäristöministeriö
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Liikennevirasto

Uudenmaan liitto
Hämeen liitto
Varsinais-Suomen liitto
Päijät-Hämeen liitto
Kymenlaakson liitto
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyhtymä
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Carea – Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
Helsingin erityishuoltopiiri
Uudenmaan ja Etelä-Hämeen erityishuoltopiiri
Kårkulla samkommun
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä OMNIA
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksia
Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland
KT Kuntatyöntajat
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
Kunta-alan unioni
Tekniikka ja Terveys KTN
AKAVA
STTK
SAK
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
MTK
Keva
Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KoHo ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
Elinkeinoelämän keskusliitto
Helsingin seudun kauppakamari
Helsingin seudun Suomen Yrittäjien aluejärjestöt
Suomen Yrittäjät
Keskuskauppakamari
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen ortodoksinen kirkko
Folktinget
Kansallinen Kokoomus rp.
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.
Perussuomalaiset rp.
Suomen Keskusta rp.
Vasemmistoliitto rp.
Vihreä liitto rp.
Suomen ruotsalainen kansanpuolue rp.
Suomen kristillisdemokraatit (KD) rp.
Vasenryhmän eduskuntaryhmä
Muutos 2011 -eduskuntaryhmä
Ammattiosaajien kehittämissyhdystys AMKE

Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Suomen nuorisovaltuustojen liitto
Allianssi ry.
Nuorisoasiain neuvottelukunta
Suomen Kotiseutuliitto
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
Helsingin seudun liikenne HSL
VR-Yhtymä Oy
Helsingin seudun yliopistot, edustajana metropolipolitiikan neuvottelukunnassa vara-
rehtori Kimmo Kontula (Helsingin yliopisto)
Helsingin seudun ammattikorkeakoulut, edustaja metropolipolitiikan neuvottelukun-
nassa rehtori Jaakko Tarkkanen (Laurea-ammattikorkeakoulu)
Aalto yliopisto, professori Raine Mäntysalo
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Greater Helsinki Promotion Ltd